

On Yıl Sonra Taif

Nureddin Yıldız'ın 04.01.2009 tarihli (62.) Hayat Rehberi dersidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Değerli kardeşlerim,

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz'in mübarek hayatından bir ayrıntıyı ders mantığıyla öğrenmeye çalışacağız.

Resûlullah Efendimiz'in Mekke'den Taif'e yapmış olduğu gezi çoğumuzun bildiği tarihî bir olaydır. Amcası Ebu Talib ve annemiz, hanımı Hatice radiyallahu anha vefat ettikten sonra Mekke'nin daralan sokakları ve azalan desteğinden bir umut ışığı aramak için Taif'e yaptığı geziye siyer kitaplarında rastlarız.

Bu gezinin amacı şuydu: Peygamberliğinin onuncu senesinde, on yıla rağmen Mekke, onun peygamberliğini bağrına basacağına dair işaret vermiyordu. Tam tersi ise oluyordu. Resûlullah aleyhisselamin ise bütün insanlığa ulaşması gerekirdi ve bunun için de bir yerde merkezlenmiş olmak lazımdı. Bu ışık Mekke'den görünmeyince Efendimiz, Mekke'ye 150 kilometre kadar mesafede olan Taif'te bu ışığın umudunu aradı.

Yanına azatlı kölesi Zeyd radiyallahu anhu alarak yola çıktı. Taif'e gittiğinde, Mekke'dekine rahmet okutacak bir işkenceyle karşılaştı. Hoş geldin diyeni olmadı, tam aksine hakaret ettiler. Taif'te on gün kaldıktan sonra Mekke'ye dönmek zorunda kaldı ve bu geri dönüş dahi sıkıntılarla doluydu.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Taif'te yaşadığı, bizim için bugün özellikle önemli olan bir hakikatini ortaya çıkarmamız gerekiyor. Destek aramak için ve tebliğ maksatlı gittiği hâlde insanî bir muamele görmediği insanlar, onu sözlü ve fiilî tacizlerle şehrin dışına kovaladılar. Kabile reisi bir adam, "Allah senden başka gönderecek deli bulamadı mı?" diye hakaret bile etti. Çocuklara ve meczuplara Efendimiz'i taşlattılar. Zeyd radiyallahu anhu onu korumaya çalışırken yaralandı.

Bir üzüm bağına sığınmak zorunda kaldılar. Resûlullah Efendimiz atılan taşların acısından kıvranırken karşısında Cebrail aleyhisselamı gördü. Cebrail ona, yapılan bu hakaretlerden dolayı Allah Teâlâ'nın, eğer o istiyorsa Taifliler'i iki dağın arasında ezmek için meleklerle emir verdiğini ve bunu isteyip istemediğini sordu. Yani Peygamber aleyhisselama edilen hakaretler dolayısıyla Allah, Taif şehrini yeryüzünden kaldıracaktı.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem net bir cümle kurdu: "Hayır. Ben onların helak olmalarını istemem. Belki onların çocuklarından biri 'lâilâheillallah' der."

Bu o günün en önemli hususuydu. Hicretin vukuundan üç sene önceydi. Daha sonraları Medine'de başında bizzat kendisinin bulunduğu devletini kurdu. Hicretin sekizinci senesinde de fethetmek üzere Mekke'ye geldi. Mekke'nin fethedilmesi, yalnızca bir şehri fethetmek ya da Kâbe'den putların temizlenmesi anlamına gelmekten ibaret değildi. Mesela savaş mantığıyla bakılırsa Hayber'in fethi Mekke'nin fethinden çok daha önemliydi. Ekonomik gücü yüksek olan bir şehir olduğundan, Hayber'in fethiyle birlikte Mekke'de hayat standartları dahi değişmişti. Mekke'nin fethi ise sembolik olarak yüksek değerdedi. Arap yarımadasındaki müşrikler Mekke'yi baş biliyorlardı. Hepsinin stratejik merkezi olması bakımından, fethedilince şirkin kaldırılması açısından da anlamlıydı. Zaten fetih esnasında tam anlamda bir savaş da yapılmadı.

Mekke'nin fethinden sonra Huneyn savaşı yapıldı. Şirkin kalıntıları da dağıtıldı. Mekke ile Taif arası dağdan 70, düz yoldan 150 kilometre civarındadır. Huneyn de bu yolun 30. kilometresindeki bir vadi. Buradaki savaştan kurtulan müşrikler Taif'e sığındılar. Resûlullah aleyhisselam on beş gün boyunca Taif'i 12.000 kişiyle kuşattı.

Tam bu noktada meseleyi iyi bilmemiz ve Allah'ın kaderinin kul planına benzemediğini görmemiz için çok önemli ayrıntıları düşünmeliyiz. Aksi hâlde olayları haber bültenlerinden izleyerek hayatı sürdürmek çıldırmaktır. İnsan mantığıyla bakıldığında sivrisinek bile öldürücüdür.

Taif şehri nüfus ve imkân olarak o gün Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ordusunun yarısı kadardı. Kuşatmadan üç gün önce Resûlullah'ın ordusunun perişan ettiği ordu bile Taif'in toplam nüfusundan fazlaydı. Ezcümle Taif, ashab-ı kiramın cepte keklik diye avlayacağı bir pozisyondaydı. Fakat kuşatma on beş gün sürmesine rağmen fetih nasip olmadı. Hatta ashaptan -Ebu Bekir radiyallahu anhin oğlu dâhil- on iki kişi şehit düştü. Ashap böyle bir şeyi ummuyorlardı. Çünkü Mekke ele geçirilmişti, Huneyn'de düşman bir kere daha yenilmişti ve şu an karşılarındakiler sadece birtakım artıklardı.

Fetih bir türlü gerçekleşemediği gibi ashab-ı kiram da perişan hâle geldi. Okyanusu geçip derede boğulmak gibi bir manzarayla karşılaştılar. On beş günden sonra Efendimiz aleyhisselam, ertesi gün geri dönmek üzere harekete geçilmesi talimatı verdi. Ashab-ı kiram bunca gayretin ardından fethetmeksizin oradan ayrılmayacaklarını söyleyince Peygamber Efendimiz aleyhisselatu vesselam da bunun bir başkaldırıya dönüşmesi ihtimali üzerine geceden sonra son bir hücum daha yapılmasına müsaade etti. Sabah olup son bir hücum edildiğinde yine yaralılarla geri çekildiler ve kuşatmayı kaldırmaya ikna oldular.

Efendimiz aleyhisselam tebessüm ederek hazırlanılması talimatı verdi. Taif öylece bırakıldı ve geri dönüldü. Bu on beş gün zarfında Peygamber aleyhisselamın başka savaşlarda kullanmadığı birtakım taktik ve stratejileri kullandığına dair rivayetler de vardır. Mancınığın kullanımı bunlardan biridir. Tünel kazılarak kale içine girilmesi taktiği de denenmişse de düşmanın fark etmesi sonucu bu işi üstlenen sahabe efendilerimiz yakılarak şehit edilmiştir.

Hikmet-i ilahî, bütün uğraşlardan bir sonuç alınamayınca nihayet Efendimiz aleyhisselam, geçimini üzümle sağlayan Taifliler'in gelirlerini kesmek için üzüm kütüklerinin kesilmesini emretti. Burçlardan bunu fark eden düşman savaşçıları "Ne yapıyorsun Muhammed!" diye bağırınca Ömer bin Hattab radiyallahu anih cevaben, "Aç bırakıyoruz sizi!" diye bağırdı. Kaledekiler şöyle dediler: "Muhammed, sevdiğin Allah'ın ve aramızdaki akrabalık bağının hatırına kesme o üzümle, bizi aç bırakma."

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselatu vesselam, ashaba durmalarını emredip şöyle buyurdu: "Üzümle kesmeyin. Akrabalık bağından söz ettiler."

O üzümle kesilse seneye Taifliler aç kalırlardı ve hemen o anda kaleyi teslim etmekten başka çareleri yoktu. Sıkışınca akrabalığı kullandılar ve Efendimiz de "biz dün dayı çocuğu değil miydik, şimdi nereden çıktı bu bağ?" demedi. Kullanılan o kelime (akrabalık) mukaddesiyet atfedilmiş bir kavram olarak görülüyordu.

Resûlullah aleyhisselam ordusuyla Medine'ye dönerken, ashab-ı kiram mevcut durumun içerdiği yüz kızartıcılığın farkındaydılar. Kendilerinin verdiği on iki şehide rağmen karşı taraftan yalnızca iki kişi öldürülebilmişti. Stratejik ve psikolojik olarak hoş olmayan bir durumdaydılar. Ashab-ı kiram, Resûlullah aleyhisselama "bunlar bedduayı hak ettiler" deyip kendi bilekleriyle halledemedikleri işi Peygamber aleyhisselamın bedduasıyla görmek istediler. Efendimiz aleyhisselam, "Allah'ım, Taif'e hidayet nasip et" buyurdu.

Ebu Bekir radiyallahu anih Efendimiz'in yanına gelip "ya Resûlallah" dedi, "biz anlamadığımız bir durumla karşılaştık. Taif'in fethedilmesine bir engel mi vardı?" Peygamber aleyhisselam, "evet, Allah burayı fethetmeme izin vermiyor" buyurdu.

Bizim için önemli olan bu hadisenin askerî boyutu değil. Bizi sonuç kısmı ilgilendiriyor: Taifliler bu olaydan bir yıl sonra Resûlullah aleyhisselama heyet gönderip iman ettiklerini haber verdiler. Önce

birtakım şartlar koşmak istedilerse de Peygamber aleyhisselam şartla imanın olmayacağını söyledi, kabul edip geri döndüler.

Mesele şu:

Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem peygamberliğinin onuncu yılında Taif'e ricacı olarak gitti, terslediler, geri dönmek zorunda kaldı. O zaman meleklerin Taif'i yerle bir etme teklifine sıcak bakmadı. Bu onuncu yılda oldu. Mekke'nin fethi bundan on yıl sonraydı. O on yıl sonra Taif kuşatıldı, işe yaramadı. Bundan bir yıl sonra da Taifliler kendileri gelip Müslüman olduklarını ilan ettiler. Ashab-ı kiram onları perişan edecek durumdaydı ama Taifliler on yıl önce peygamber duası almıştı. Sonra aynı peygamber fethetmek için geldiği yerde kendi duasını aşamadı ve fetih nasip olmadı. Kendi duasından dolayı fetih gerçekleşmedi. Taif, peygamber kılıcından bile zarar görmedi, peygamber duasından dolayı. Nihayet bir yıl sonra masrafsızca teslim oldular. Peygamber duasının bereketi ve feyzi, peygamberi bile kuşatacak kadar etkilidir.

On yıl önce Peygamber aleyhisselamın Taif'e ilk gidişinde karşısına geçip "Allah senden başka gönderecek deli bulamadı mı?" diyen Abdüyleyl adındaki adam, Medine'ye gelip Efendimiz aleyhisselama iman ettiklerini söyleyen heyetin başındaki adamdır. Arkadaşları ona heyetin başına geçmesini teklif ettiklerinde kendisinin on bir yıl önce Efendimiz'i taşıdığını hatırlatmış ve Müslüman olduğunu söylemeye fırsatı olmadan Resûlullah'ın onu öldürteceğini zannetmişti. Yine de dilinin kuvvetli olması sebebiyle onun başa geçmesini istemişler ve Peygamber-i zişanın merhametine güvenmişlerdi.

Bundan çok daha önemlisi, Peygamber aleyhisselamdan "çocukları ve torunları" boyunca dua almış bu insanların, Efendimiz aleyhisselamın vefatından sonra başlayan ve çok genişleyen irtidat (dinden çıkma) hareketlerine her yerin kapılmış ama Taif halkının hiç bulaşmamış olmasıdır. Üstelik bu irtidat hareketlerine karşı 14 ayda 11 savaş yöneten Halid bin Velid'in ordusunu Taifliler oluşturmuştur.

Demek ki Taif, aslında dua ile fethedilmiştir.

Buradan bir ders çıkarmalıyız. Biz fetih-kazanmak-galibiyet deyince şehirler ele geçirmeyi, ordular mağlup edip ganimetler almayı anlarsak Allah'ın kaderini anlamış olmayız. Hedefimiz Taif'i ele geçirmek değil, Allah'ı ve rızasını kazanmaktır. Bunu yakalayan kimse, kapısından kovulduğunun yıllar sonra ayağına gönderilmesiyle ödüllendiriliyor.

İşi orduların bitirdiğini düşünmek bitmenin işaretidir. İşi Allah bitirir. Çünkü ordu işgal eder, insanlar üç-beş gün ordu karşısında eğilirler ama isyan için hep beklerler. Dünya olaylarını ve ümmet-i Muhammed'e ait kimliği düşünürken bunu hesaba kattığımız gibi en büyük ordumuz için de düşünmeliyiz. Hepimizin en büyük ordusu ve savaşı evlerimizdedir. Biz bir cephe, çocuklar bir cephe, akrabalar öbür cephe; kansız dönen savaşlar...

Anne, hacı baba! Dua et ve bekle. Sinirlendikçe bağırma, beddua etme. Beddua kendi kuyunu kazmaktır. Eğer Resûlullah aleyhisselam bedduaya başvursaydı bugün Taif olmayacaktı ama kazanan kim olacaktı? Bugüne kadar ve bugün dahi milyarlarca müminin secde ettiği Taif Mescidi, o gün ashab-ı kiramın Taif'i kuşatmak için karargâh kurduğu yere inşa edilmiştir. İnsanlar orada ihrama girip Kâbe'ye gidiyorlar. Helak edilseydi, Allah'a secdeye vesile olan bir yer olarak kalmayacaktı.

Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem Taifliler'in sorumluluğunu üzerinde hissediyordu. Bizler de çocuklarımıza karşı Peygamber aleyhisselam gibi sorumluyuz. Çocuklarımız bizim Taif'imizdir. Eğer çocuklarımızı henüz on yaşında bedduaya mahkûm edersek kendi ellerimizle kuyumuzu kazmış, ileri yaşlarında salih ve muttaki bir insan olmalarını bizzat kendimiz engellemiş oluruz. Çocuğumuza, talebemize beddua etmediğimiz gibi onlar için beddua mantıklı siyaset de gütmemeliyiz.

Bu bakışı oturtmamız hem kendimiz açısından önemlidir hem de ümmetimizin lehinedir. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellemin Taif duasını okumalıyız ki zihnimize neyi-nasıl oturtmamız gerektiğini düşünelim. İlk Taif ziyaretinde ayaklarından kanlar sızarken bir üzüm bağı altında o hâline rağmen Allah'a söylediği sözleri uzun uzun tefekkür etmeliyiz.

“Allah’ım, kuvvetsiz ve çaresiz kalmamı, insanların beni hor ve hakir görmelerini sana şikâyet ediyorum. Ey merhametlilerin en merhametlisi, çaresizlerin Rabbi sensin. Benim Rabbim sensin. Beni kime bırakıyorsun? Beni horlayacak bir yüzsüze mi, bir düşmana mı bıraktın işimi? Eğer bana gazap etmeyeceksen ben çektiklerime katlanırım. Senin af ve merhametin bana yeter.

Allah’ım, senin gazabına uğramaktan, o karanlıkları aydınlatan ve dünya ile ahiret işlerini düzene koyan ilahî nuruna sığınırım. Sen razı oluncaya kadar rızanı dilerim. Bütün güç ve kuvvet senindir.”

Kuvvetsiz ve çaresiz kalmasını şikâyet ediyor ama yine de Taifliler’i şikâyet etmiyor. Hâlini ve yetememesini şikâyet ediyor. Taif, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin hayatında bir gündü. Bizimse her günümüz Taif’tir. Dünyaya bakınız, Taifsiz günümüz yok. Allah’tan başkasına sığınacak hâlimiz de yoktur. Elhamdülillah.

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah’a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.